

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра філософії, біоетики та історії медицини
ВІДДІЛЕННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА ІНСТИТУТУ ФІЛОСОФІЇ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
ЦЕНТР РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ "HUMANUS" (Болгарія)
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА МЕДИЧНОЇ ЕТИКИ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ КОМЕНСЬКОГО В БРАТИСЛАВІ (Словаччина)

ФІЛОСОФІЯ РЕЛІГІЇ ТА МЕДИЦИНИ В ПОСТСЕКУЛЯРНУ ДОБУ

матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої пам'яті свт. Луки (В. Ф. Войно-Ясенецького)

11 – 12 червня 2021 р.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра філософії, біоетики та історії медицини
ВІДДІЛЕННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА ІНСТИТУТУ ФІЛОСОФІЇ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
ЦЕНТР РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ "HUMANUS" (Болгарія)
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА МЕДИЧНОЇ ЕТИКИ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ КОМЕНСЬКОГО В БРАТИСЛАВІ (Словаччина)

ФІЛОСОФІЯ РЕЛІГІЇ ТА МЕДИЦИНИ В ПОСТСЕКУЛЯРНУ ДОБУ

матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої пам'яті свт. Луки (В. Ф. Войно-Ясенецького)

11 – 12 червня 2021 р.

Київ
Видавництво НМУ ім. О. О. Богомольця

2021

УДК 2+61] (062)

Р 36

Філософія релігії та медицини в постсекулярну добу: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті свт. Луки (В. Ф. Войно-Ясенецького). – К.: НМУ ім. О. О. Богомольця, ВР ІФ ім. Г. С. Сковороди НАНУ, 2021. – 311 с.

ISBN 978-966-02-9609-1

Редакційна колегія:

Кучин Юрій Леонідович – ректор НМУ ім. О. О. Богомольця, професор.

Науменко Олександр Миколайович – перший проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти НМУ ім. О. О. Богомольця, професор.

Земсков Сергій Володимирович – проректор з наукової роботи та інновацій НМУ ім. О. О. Богомольця, професор.

Скрипник Рімма Леонідівна – проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків та європейської інтеграції НМУ ім. О. О. Богомольця, професор.

Филипович Людмила Олександрівна – провідний науковий співробітник Відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, професор.

Відповідальні редактори:

Васильєва Ірина Василівна – завідувач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ ім. О. О. Богомольця, професор.

Шевченко Сергій Леонідович – професор кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ ім. О. О. Богомольця.

Технічні редактори:

Васюк Ірина Василівна – пошукач кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ ім. О. О. Богомольця.

Лапутько Анна Валеріївна – старший лаборант кафедри філософії, біоетики та історії медицини НМУ ім. О. О. Богомольця.

Затверджено до друку Вченою радою Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (протокол № 12 від 27 травня 2021 р.)

ISBN 978-966-02-9609-1

© НМУ ім. О. О. Богомольця, 2021
© ВР ІФ ім. Г. С. Сковороди НАНУ, 2021

медицина / Гиппократ; пер. с др.-греч. В. И. Руднева. – СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2019. – 288 с.

5. Гиппократ. Об искусстве / Гиппократ. Этика и общая медицина / Гиппократ; пер. с др.-греч. В. И. Руднева. – СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2019. – 288 с.
6. Гиппократ. Эпидемии / Гиппократ. Этика и общая медицина / Гиппократ; пер. с др.-греч. В. И. Руднева. – СПб.: Азбука, Азбука-Аттикус, 2019. – 288 с.
7. Книга античности и Возрождения о временах года и здоровье. – М.: “Книга”, 1971. – 144 с.
8. Ковальова О. М. Деонтологія в медицині : підручник / О. М. Ковальова, Н. А. Сафаргаліна-Корнілова, Н. М. Герасимчук. – К.: ВСВ “Медицина”, 2015. – 240 с.
9. Павловский Л. Н. Великие деятели мировой медицины. – К.: ДИА, 2013. – 560 с.

Васюк І. В.,
НМУ імені О. О. Богомольця,
irina_nina@ukr.net

ПРОБЛЕМА ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ ХОЛІЗМУ В ОСВІТНІЙ СФЕРІ ЯК ПЕРЕДУМОВА УСПІШНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ

Питання самореалізації людської особистості у сучасному світі є багатопитання успішної різносторонньої самореалізації людини в особистісній і професійній сферах набуває все більшої актуальності у наш час. Проблема з'ясування можливостей самореалізації знаходить своє відображення, з одного боку, у ході виявлення природних обдарувань, особливостей психо-фізичної організації, ролі духовних інтенцій. З іншого боку, людина увесь час перебуває на перетині різноманітних сприятливих і несприятливих соціальних впливів глобалізованого світу, неоднорідного і суперечливого інформаційного простору в умовах забруднення довкілля і т. ін. Саме тому вивчення питання успішної самореалізації людини, посилення ролі здоров'язберігаючих технологій у різноманітних сферах життя потребує застосування комплексних міждисциплінарних підходів, зокрема на індивідуальному і загальносоціальному рівнях.

Процес становлення людини пов'язаний з питанням її здоров'язбереження, необхідністю підтримання оптимальних умов роботи і відпочинку, екологізації середовища її існування. Людина є найвищою цінністю суспільства, а здоров'я є невід'ємною умовою її успішного існування. Питання вдосконалення людських здібностей і можливостей є рушійною силою і найвищою метою суспільного поступу завдяки якісному виконанню нею різноманітних соціальнозначущих функцій [2].

Науковці зазначають, що здоров'я людини залежить на 19-20 % від стану екологічної ситуації й умов довкілля, на 19-20% - від генетики, на

8-10% - від медичного обслуговування і на 50 – від способу життя. Тому стан здоров'я детермінується, в основному, у здатності особи гармоніювати власне життя і свій внутрішній світ з навколишнім. За визначенням ВООЗ, здоров'я це "стан повного фізичного, душевного і соціального благополуччя, а не тільки як відсутність хвороб і фізичних дефектів" [3] Тим самим, визначається необхідність врегулювання різних сторін людського існування, як невід'ємних і взаємозалежних.

Сьогодні стан здоров'я людини прийнято розглядати з холистичних (цілісних) позицій, а саме через гармонію фізичну, внутрішню (психічне і духовне) й соціальне благополуччя. Вперше даний термін живив Ян Сматс у книзі "Холізм й еволюція" розглянув цілісність як філософське поняття [4, с. 34]. Принцип холізму у навчальній діяльності передбачає процес самопізнання на різних рівнях свідомості, встановлення онтологічної мети через зв'язок із спільнотою, природним середовищем індивіда.

Сьогодні особливу увагу слід приділити проблемі формування у молоді, особливо студентської, навичок успішного самовизначення, самоактуалізації, врахування задатків, а також фізичних і розумових здібностей, особливостей психічної організації, задіяння здатності критичного мислення та прийняття особистих рішень, виховання бажання й умінь підтримувати здоровий спосіб життя, а також почуття особистої відповідальності за власне життя, здоров'я, самовираження. Тим самим одним із завдань сфери освіти є не лише передача знань і умінь молоді, формування її високих професійних якостей, а й формування культури раціонального використання власних ресурсів, уміння правильно ними розпоряджатися, підтримувати їх на оптимальному рівні в процесі особистісного і професійного становлення. Будь-яке цивілізоване суспільство є людиноцентричним, орієнтованим на гуманізацію умов існування людини, а тому формування в особи відповідального відношення до себе є запорукою збереження здоров'я не лише на індивідуальному, а й на соціальному рівні. Тим самим, метою освітньої соціалізації є сприяння щодо формування умов і позитивного досвіду студентів в їх умінні вижити і реалізуватися в суспільному потоці криз і революцій: екологічній, енергетичній, інформаційній, комп'ютерній тощо, оволодіння досвідом старших та активного впровадження в життя нових прогресивних форм адаптації до сучасних умов розвитку інформаційного суспільства в освітній, економічній, політичній, соціальній сферах суспільства.

Фахівці виокремлюють наступні функції освіти у процесі виховання здоров'язбереження, розвитку культури здоров'я студентів та особливостей їх реалізації в освітньому процесі:

1) ціннісно-орієнтаційна, тобто створення належної мотивації та впровадження відповідних стимулів щодо оволодіння студентами культурою здоров'я;

2) інформаційно-пізнавальна - набуття знань про стан здоров'я та способи його збереження;

3) системоутворювальна – реалізація неперервної здоров'язберігаючої освіти, узагальнення та систематизація наявного досвіду здоров'язберігаючої підготовки з урахуванням вимог майбутньої фахової діяльності;

4) організаційно-діяльнісна – залучення студентів до реалізації отриманих знань і набуття практичного досвіду застосування здоров'язберігаючих технологій у професійній діяльності. У межах зазначених функцій освітнього середовища можливим є формування в студентів відповідального ставлення до здоров'я як однієї з провідних фундаментальних цінностей, забезпечення їх необхідними поняттями та уявленнями про здоров'язбереження, надання інформаційно-організаційного та професійного досвіду здоров'язберігаючої діяльності [1].

Гуманізація усіх соціальних сфер життя є наріжною проблемою сьогодення на тлі соціально-економічних, політичних протиріч, проблем професійного зростання молоді. Це передбачає впровадження в освітній процес знань про компетенцій щодо актуалізації здоров'язберігаючих технологій в питаннях успішної реалізації людини в різноманітних сферах, продовження її якісного і продуктивного довголіття.

Література:

1. Авдєєнко І. М. Розвиток культури здоров'я студентів в освітньому середовищі вищого навчального закладу: автореф. дис. ...канд. пед. наук: 13.00.04. – Харків, 2016. – 20 с.
2. Кудрявцева Е.Н. Здоровье человека: проблемы, суждения // Вопросы философии. – 1987. – № 12. С. – 98-109.
3. Преамбула до Конституції Всесвітньої організації охорони здоров'я, затверджена на Міжнародній конференції з питань охорони здоров'я, Нью-Йорк, 19-22 червня 1946 р; підписана 22 липня 1946 р. представниками 61 країни (Архівні документи Всесвітньої організації охорони здоров'я, № 2, стор. 100), введена в дію 07 квітня 1948 р.
4. Сундук Р. В. Ідеї холістичного навчання у реформуванні освіти на засадах поліпарадигмальності // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи, 2005. – Випуск 11. – С. 34-35.

Верменко А. Ю.,
НМУ імені О. О. Богомольця,
tomcossack1648@ukr.net

ВПЛИВ АНТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ НА ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДНИХ І МОТИВАЦІЙНИХ ЗАСАД КОНЦЕПЦІЇ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Загально відомо, що основи концепції здорового способу життя виникли ще у філософії Давнього Світу. У давньо китайській та давньо індійській філософії були детально окреслені правила узгодження норм людської життєдіяльності із законами гармонії Всесвіту, але значно вагоміший вплив на формування сучасного європейського варіанту світоглядних і мотиваційних засад здорового способу життя здійснила філософія і медична практика